

Bruksela, 21 stycznia 2019 r.
(OR. en)

5441/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0218(COD)

AGRI 25
AGRIFIN 2
AGRIORG 2
AGRILEG 11
CODEC 122
CADREFIN 23

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Delegacje
Nr dok. Kom.:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i (UE) nr 229/2013 ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego – Informacje przekazane przez prezydencję

1. 1 czerwca 2018 r. Komisja opublikowała trzy wnioski ustawodawcze dotyczące przyszłej wspólnej polityki rolnej. W proponowanym rozporządzeniu o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych przedstawiono kilka zmian odnoszących się do przepisów w sprawie sektora wina. Wśród nich najbardziej kontrowersyjna wydaje się propozycja dotycząca odmian winorośli. Komisja proponuje, by państwom członkowskim i sektorowi wina dać możliwość wykorzystywania:
 - odmian należących do gatunku *Vitis labrusca*;

- odmian winorośli Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton oraz Herbemont, których stosowanie jest od dawna zakazane z powodów przez wielu uznawanych za już nieaktualne;
- odmian hybrydowych pochodzących z krzyżowania *Vitis vinifera* z innymi gatunkami *Vitis* w winach o chronionej nazwie pochodzenia, tak jak to już ma miejsce w przypadku chronionych oznaczeń geograficznych.

Komisja uzasadnia wprowadzenie takich możliwości względami gospodarczymi i środowiskowymi. W rzeczywistości odmiany hybrydowe i odmiany należące do *Vitis labrusca* lepiej się przystosowują do zmiany klimatu, co w praktyce oznacza, że mają większe szanse na przeżycie w trudnych warunkach pogodowych, np. w czasie susz lub w przypadku wysokich temperatur. W większości cechuje je także lepsza odporność na choroby, w tym typowe choroby i agrofagi szkodzące winorośli, takie jak mączniak rzekomy, mączniak prawdziwy, szara pleśń i filoksera. Ma to bezpośredni wpływ na ilość stosowanych pestycydów, która może zostać znacznie zredukowana, co z kolei będzie korzystne dla środowiska i podniesie marżę zysku rolników.

2. Przepisy dotyczące wina, a dokładniej kwestie związane z odmianami winorośli zostały najpierw omówione przez Grupę Roboczą ds. Produktów Rolnych obradującą we wrześniu 2018 r. W wystąpieniach ustnych, a także w uwagach zgłoszonych na piśmie, delegacje dość stanowczo sprzeciwiły się wspomnianej propozycji dotyczącej odmian, powołując się na potencjalne zagrożenia zdrowotne i fitosanitarne wynikające z wprowadzenia tych odmian. Zagadnienie to omówił następnie Specjalny Komitet ds. Rolnictwa na posiedzeniu w listopadzie 2018 r.; prezydencja austriacka przedstawiła wówczas trzy pytania pozwalające dokładniej określić poziom poparcia dla każdej z trzech kwestii z wniosku Komisji. Z dyskusji wynikało, że istnieje wyraźna różnica zdań między krajami będącymi głównymi producentami wina, które stanowczo sprzeciwiły się propozycji, a resztą państw członkowskich, które albo są elastyczne, albo są skłonne propozycję zaakceptować. Delegacje opowiadające się za propozycją uzasadniały to głównie względami środowiskowymi, a także brakiem jakichkolwiek dowodów naukowych na potencjalne zagrożenia zdrowotne, które sygnalizowano w przeszłości. Ponadto niektóre delegacje zwróciły uwagę na fakt, że wniosek Komisji nie zmusza państw członkowskich do zezwolenia na wykorzystywanie wspomnianych odmian, ale tylko daje im taką opcję, która – w opinii delegacji – powinna być otwarta. Głównym argumentem krajów sprzeciwiających się przedmiotowej propozycji było ryzyko obniżenia norm jakości europejskiego wina.

3. Na seminarium dotyczącym wina zorganizowanym przez prezydencję austriacką w grudniu 2018 r. kilku mówców przedstawiło zalety i wady wprowadzenia wspomnianych odmian, uzasadniając je faktami naukowymi i historycznymi.

Z jednej strony argumentowano, że stosowanie tych odmian może przynieść korzyści producentom i konsumentom, gdyż znacznie zredukuje ilość stosowanych pestycydów, co z kolei będzie korzystne dla środowiska i podniesie marżę zysku rolników.

Z drugiej strony podkreślano, że wprowadzenie odmian winorośli należących do *Vitis labrusca* oraz przywrócenie sześciu zakazanych odmian obniży jakość produktów sektora wina, a zatem może wpłynąć na renomę europejskich win, której uzyskanie wymagało olbrzymich wysiłków i dużych nakładów finansowych. Wina produkowane z tych odmian nie spełniają oczekiwań konsumentów ani w Europie, ani na świecie, jeżeli chodzi o jakość i konkurencyjność.

Ponadto w prezentacji o przyszłych winach i winnicach odpornych na choroby podkreślono znaczenie kontynuowania badań i wprowadzania innowacji w sektorze wina, a także potrzebę znalezienia nowych, genetycznie odpornych odmian, tak aby przeciwdziałać negatywnym czynnikom związanym ze stosowaniem pestycydów. W związku z postępem technologicznym oraz bieżącym stanem wiedzy specjalistycznej istnieją ogromne możliwości prowadzenia badań w zakresie uprawy winorośli oraz tworzenia nowych zrównoważonych odmian, które przystosowałyby się do warunków agronomicznych i których wyboru można by dokonywać przy zastosowaniu kryteriów jakościowych dotyczących walorów smakowych wina.

*

* *

W tym kontekście 28 stycznia podczas posiedzenia Rady ministrowie zostaną poproszeni o wzięcie udziału w wymianie poglądów na podstawie następujących pytań:

- 1. Czy po uwzględnieniu argumentów zaprezentowanych na seminarium dotyczącym wina oraz w rozpowszechnionych później dokumentach są Państwo gotowi zaakceptować otwarcie rynku na odmiany winorośli należące do *Vitis labrusca* i na sześć zakazanych odmian? Czy woleliby Państwo zachować status quo, jeżeli chodzi o te odmiany?*
 - 2. W świetle poprzedniego pytania – czy zgadzają się Państwo, by zezwolić na stosowanie w winach o chronionej nazwie pochodzenia odmian winorośli pochodzących z krzyżowania *Vitis vinifera* z innymi gatunkami rodzaju *Vitis*?*
-